

villing. Bevillingen til Universitetet, som saa ofte er omtalt overfor Højskolerne, kan jo paa ingen Maade taale en Sammenligning hermed, thi enten Universitetet dækker sit Understud af sin Kapitalformue, eller Statskassen dækker det, er Universitetet dog det selv samme. Universitetet som saadant lider jo ikke ringeste Staaer i sin Virksomhed, hvem der saa end dækker dets Underbalance; men noget ganske Andet er det, naar vi tage Tilskudet fra Højskolerne, thi saa komme de, som trænge haardt dertil, ikke ind paa Højskolerne.

Alagesen: Naar jeg har bedet om Ordet, er det i Anledning af en enkelt Bemærkning af den høitærede Kirke- og Undervisningsminister i Anledning af en Konto, som findes paa Finantsloven, og som gaar ud paa, at der bevilges 4,000 Kr. til Anskaffelsen af Bøger osv. til trængende Studenter. Det er ganske vist overordentlig prisværdigt, at denne Konto er kommen ind paa Finantsloven, og jeg ønsker den ærede Minister til Lykke med, at han har opnaaet denne Bevilling. Men jeg fortaar ikke, hvorledes Ministeren af Bevillingens Form kunde slutte til, at der skulde være nogen Nødvendighed for ham selv at uddele dette Beløb. Denne Konto er nævnt i Forbindelse med flere andre Konti, hvoraf nogle uddeles af andre end den ærede Minister selv, og Bevillingens Form, troer jeg, saaledes som den lyder i Finantsloven, vil aabne den ærede Minister fuld Afgang til at sørge for en Ud-delingsmaade gennem Andre, som kan være overensstemmende med Bevillingens Formaal. Jeg tvivler meget om, at det vil lykkes den ærede Minister, hvis han skal uddele denne Konto, at fylde skjøre de mange forskellige Krav, som i den Henseende maatte stilles. Der høres her til en Sagkundskab, ikke blot for det enkelte Fakultets Bedkommende, men for alle Fakulteters Bedkommende, for at kunne bedømme, hvilke Bøger der maa anses for hensigtsmæssige og de nyttigste for de Studerende, og jeg tror, at det for enhver Kirke- og Undervisningsminister vil blive et aldeles uoverkommeligt Arbejde at paatage sig Ud-delingen af dette Beløb. Jeg tror derfor, at den høitærede Minister, hvis han vil gjøre Skridtet helt ud og overlade andre Autoriteter at uddele det paagældende Beløb, vil gjøre denne Konto, som i og for sig er meget helbig, endnu nyttigere. Maaſte jeg endnu blot maatte bemærke dette, at naar den høitærede Minister omtalte, at der i sin Tid har været en vis Bestræbelse hos Universitetet for at holde Kommunitetets og Universitetets Formuer adskilte, saa skal det indrymmes. En Sammenligning af Formuerne mødte tidligere Modstand fra Universitetets Side, og man henviste dengang til det særlige Formaal, som det ikke kunde negtes, at Kommunitetets Midler dog havde; men det var under Paavirkning af en Impuls,

som gik i den Retning, at, naar Universitetet og Kommunitetet blev sammensmeltede, saa skulde de to Institutioner overtage en Række andre Institutioner, som vare Universitetet og Kommunitetet ganske fremmede. Det var altsaa af Frygt for en Anvendelse af Universitetets og Kommunitetets Midler i Retninger, som laa udenfor det oprindelige Formaal, at man dengang tilraadede ikke at foretage nogen Sammensmeltning. Senere har Universitetet tilraadet en Sammensmeltning af Universitetets og Kommunitetets Midler; men jeg vil dog tilføje, at det skete uden Spor af at ville tilføjelsete de Krav, som Kommunitetets særlige Bestemmelse overhovedet maatte stille. I det Lovforslag, som — jeg husker ikke hvilket Aar — blev forelagt om en Sammensmeltning af Universitetet og Kommunitetet, og som var udarbejdet af en Komite under Universitetet, var der udtrykkelig taget et meget stærkt Forbehold i den Retning, at man skulde sikre Kommunitetet mod, at en Sammensmeltning skulde virke skadeligt for Fremme af det, der maatte siges at være i Kommunitetets særlige Interesse. Jeg glædede mig over at høre, at den høitærede Undervisningsminister vilde søge et større Beløb bevilget til Understøttelse for de egentlige Studerende. Forholdet har været dette, at Kommunitetets Bestyrelse mange Gange har andraget paa, at der maatte blive oprettet flere Kommunitetspladser, end hidtil havde været Tilfældet; men man er stadig bleven mødt med en Modsigelse i den Retning, at man ved at oprette flere Kommunitetspladser vilde foranledige en større og altfor stor Tilgang af de Studerende. Jeg tror i Virkeligheden ikke, at denne Indvending i og for sig har Noget at sige, og jeg vilde ønske, at den høitærede Undervisningsminister vilde rette sine Bestræbelser, ikke blot paa at understøtte de Studerende i det første og andet Aar inden de kunne opnaa Kommunitetet, men ogsaa paa at tilvejebringe en Udvidelse af Kommunitetspladserne; jeg tvivler ikke om, at det vil lykkes at finde Maader at uddele, ikke blot de flere Kommunitetspladser paa, men ogsaa Understøttelserne til de forholdsvis yngre Studerende, hvorved disse Understøttelser eller Bevillinger i Virkeligheden kunne blive til Nytte for de Studerende.

Bloug: Jeg vil blot svare den ærede første Landskingsmand for 9de Kredts (M. Rasmussen), at intet Menneske har tænkt paa at stryge hele Statsunderstøttelsen til Folkehøjskolerne af Finantsloven. Det, der har været anket over, er den overordentlig raske Fremgang, som denne Understøttelse har taget fra de oprindelige — saavidt jeg erindrer — 22,000 Kr. til 150,000 Kr., og at denne Statsunderstøttelse dog ikke er saa nødvendig for Folkehøjskolerne eller for mange af dem, viste sig jo i Sommeren 1877, da det blev offentligt bekendtgjort, at mange af dem ikke ville søge nogen Statsunderstøttelse, saa der